

MARIUS ČEPULIS

VISA TIESA APĪE GYVŪNIŠ

MARIUS ČEPULIS

VISA TIESA APIE
GYVŪNUS

Iliustravo EDGARAS STRAUKAS

SU AUTORIAUS KOMENTARAIŠ

Vilnius
2018

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

ISBN 978-609-441-498-5

© Tekstas ir nuotraukos, Marius Čepulis, 2018
© Iliustracijos, Edgaras Straukas, 2018
© Programavimas, Vyktas Valužis, 2018
© Leidykla „Nieko rimto“, 2018

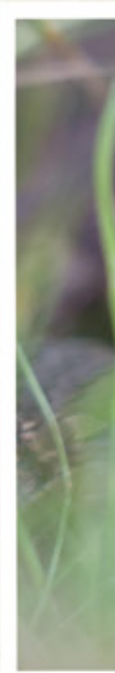
TURINYS

Paprastoji angis.....	4	Rudasis nakviša.....	54
Auslinda.....	6	Paprastasis nykštukas.....	56
Barsukas.....	8	Naminė pelėda.....	58
Upinis bebras.....	10	Ką šneka paukščiai.....	60
Briedis.....	12	Pilkoji rupūžė.....	62
Juodasis čiurlys.....	14	Rudoji miško skruzdėlė.....	64
Danielius.....	16	Juodagalvė sniegena.....	66
Jūrinis erelis.....	18	Spungė.....	68
Taurusis elnias.....	20	Stirna.....	70
Baltakrūtis ežys.....	22	Stumbras.....	72
Baltasis gandras.....	24	Paprastasis suopis.....	74
Gegutė.....	26	Šernas.....	76
Pilkoji gervė.....	28	Skiauterėtasis tritonas.....	78
Trapusis gluodenas.....	30	Tulžys.....	80
Grąžiagalvė.....	31	Uodas.....	82
Gulbė nebylė.....	32	Vėdarėlis.....	84
Pilkasis kiškis.....	34	Pilkasis vilkas.....	86
Didysis kormoranas.....	36	Voras šoklys.....	88
Ausuotasis kragas.....	38	Paprastoji voverė.....	90
Kranklys.....	40	Ūsuotoji zylė.....	92
Kukutis.....	42	Žaliasis žiogas.....	94
Kurtinys.....	44	Upinė žuvėdra.....	96
Rudoji lapė.....	46	Žvirblinė pelėda.....	98
Laukys.....	48	Geltonskruostis žaltys.....	100
Skruzdžių liūtas.....	50	Koks žvėris miške pats	
Lūšis.....	52	pavojingiausias.....	102

PAPRASTOJI ANGIS

Šveikaš, šveikaš. Neužstok man šaulėš, neš mano virškinimą šutrikš. Ir kalbėk garšiau ir raiškiaušš, neššš aušų juk neturiu. Girdžiu per burną, aišku. O man girdėt ir nereik daug, aš judešį iš tolo jaučiu. Žinai, pagavau praeitą naktį čia pelę (taip, aš mėgstu medžioti šutemuš), tai dabar kelias dienas gulėšiu šau pašlika. Na, šiaip šekasi gerai, nešiškundžiu. Varlių, driežų, pelių ir net paukštukų į valiaš. Piktų žvėrių ir paukščių nematyti. Nors buvo vienaš čia prieš metuš paširodėš, tokš į erelį panašuš (gyvatėdiš), keturiaš mano draugeš nušinėšė. Tieša, pernai buvo poilsio metai, buvau išėjuši į dekretą, nereikėjo gimdyt vaikų. Meš dekretan einam, kai negimdom. Šiemet jau mano kūne vyštoši dešimt kiaušinių ir vašarai baigiantiš į pašaulį paleišiu mažučiuš, gražučiuš, margučiuš, į šššliekiukuš panašiuš gyvačiuukuš. Ir jie iškart nuodų turėš ir medžiot jau galėš (pradžioje tik visokių vabaluš ir škėriukuš). Nėr čia pelkėj per daug pramogų. Štai pavašarį patinai turnyrą buvo šurengė, mušėši dėl manėš. Šmulkmėna, bet šmagu... Ai, būna, kad ateina kokš švetimaš dvikojiš ir kai puola bėgti, voš mane pamato, net nešpėju pašišlėpti. Ar tu gali jiemš pašakyt, kad nepultų viši panikon iš karto, meš juk nepuolam jų vaikytiš po pelkę (norš šmagu, kai tavęs bijo toks gremėzdaš). Jūš nešat mūšų grobiš, juk nuodai mumš baišiai branguš. Šiaiš laikaiš žinai, kaip viškaš pabrango. Taupom ir ne bet kam eikvojam. Aišku, jei jau buš aklaš chamaš ir lipš man ant kuproš – kašiu. Škaudžiai.

Jie nėra štiprūs, tie nuodai, pelė ir varlė kaipmat užsilenkia. O jūs pakarščiuožit, šutinę pavaiškčiožit ir pagyžit. Girdėjau, kad višokių turit priešnuodžių, tai išviš nieko bijot nereik. Na, ir jei jau taip bijot, nemuškit mūsų! Praššsauu. Ai, dar papasakokit, kaip mane atškirt nuo šito nuškriaušto ir nuodais neapdovanoto žalčio. Aš gražesnė, žinoma, neturiu tų šlykščių geltonų dėmių ant galvoš, ir mano akys nuoštabiaušios. Šita, pas juš kitadoš rodė tokį filmą apie gėlių, ne, žiedų valdovą, tai ten buvo tokia Mordoro akiš. Žinok, maniškė tokia pat graži. Na va, šaulė jau per kaitri, lendu į pavėšį toliau virškint. Ikiššš.

NĖRA ŠLYKŠČIŲ GELTONŲ DĖMIŲ.

NUOSTABIOS AKYS.

ATSIDAVUSI MOTINA. LABAI
MĖGSTANTI [VALGYTI] GĖLES.

Sutinku, vadink mane šiknaragiu ar auslinda, vadink kaip nori, bet vieną naktį, kai ramiai miegosi ir sapnuosi vaivorykštę, aš prasikasiu iki tavo ausies, pragraušiu būgnelį, prasiskinsiu kelią iki smegenų, ten sudėsiu kiaušinius, o išsiritę mano vaikučiai tau būriu per nosį, burną, ausis ir akis išbėgs. Juokauju. O gal ir ne. Ne, pašnekam rimtai. Užtenka vienam iš mūsų kam nors į ausį įlįsti ir viskas – auslinda visam gyvenimui. Ir bijo visi, kratosi. Ir pasakoja, kaip žiauriai kandu. Na, pažiūrėk į mano mažičius žandus. Kaip aš tavo dramblio odą suimsiu? Galiu gal kurioj jautrioj vietoj savo žnyplėmis įdurti, ir viskas. Neįdomūs jūs man ir ausys jūsų neįdomios. Vienąkart įlindau, nes slėptis bandžiau. Nemėgstu šviesos – kur drėgna ir tamsu, man geriausia. Todėl į visokius plyšius braunuos, dažnai jūsų skuduruose slepiuosi ar į batus įlendu. Aišku, batuose tai savižudybė, daug mano sesių taip buvo sutrėkštos. Žodžiu, išsiaiškinom, kad aš ausų būgnelių ir smegenų negraužiu. O ką mėgstu? Aš neišranki – valgau visokį augalinį

maistą, mėgstu žiedus, žiedadulkes, pūvančias augalų dalis, grybus. Kartais medžioju visokią smulkmę. Bet užtat mes vieni iš nedaugelio vabzdžių, kurie labai rūpinasi savo palikuonimis: saugom lizdą su kiaušiniais, valom juos nuo pelėsių, gainiojam plėšrūnus. Sparnai? Aha, turiu. Tik nemėgstu skraidyti, o vėliau juos ir susilankstyti sunku. Kam man tada šitos žnyplės? Tai – pakitusios ataugos. Jūs jas cerkais vadinat. Naudoju jas, kai reikia grobį prilaikyti, kad patelė nepabėgtų per poravimąsi, sparnus jomis susilankstau, kad anie man netrukdytų landžioti, ir, žinoma, pasinaudoju gynybai. Net ir jūs – tokie dideli, o manęs taip bijot. Tiesa, jūs visų bijot, kas užpakaliu gali įgelti. Aš tuo ir naudojuosi: užriečiu pilvą, pagąsdinu žnyplėmis ir, žiūrėkit, paleidžiat mane sekunde, tik to ir tereikia, kad spėčiau pasislėpti. Ne visiems tai veikia. Paukščiai ir visokie vabzdžiaėdžiai žvėrys vis tiek suryja. Todėl dieną ir nesirodau, naktį smagiau ir paprasčiau, o ir į jūsų ausis tada lengviau patekti. Juokauju. O gal...

AUSLINDA

Gamtos fotografas Marius Čepulis išpūdingai iliustruotoje knygoje prabyla paukščių, žvėrių ir vabzdžių balsais. Nuo auslindos iki briedžio, nuo kiškio iki gulbės – kiekvienas gauna progą demaskuoti žmonių apie juos prikurtus mitus, pasipasakoti apie mėgstamiausius skanėstus, poravimosi ir žiemojimo įpročius. Vaizdingi monologai prajuokins, suteiks žinių ir paskatins naujomis akimis pažvelgti į mus supančią gamtą.

Atvirus ir dažnai juokingus gyvūnų pasakojimus iliustruoja paties knygos autoriaus fotografijos ir šmaikštūs dailininko Edgaro Strauko piešiniai.

Redaktorė **Bronė Vinevičienė**

Korektorė **Emilija Visockaitė**

Maketavo **Miglė Dilytė**

Tiražas 5000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“

Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

KOKIA GANDRŲ NUOMONĖ APIE
 VAIKŲ NEŠIMĄ ŽMONĖMS?
 KOKIO APARATO REIKIA ŽIDGUI
 IR KOKIO – UODUI?
 KAIP KALBA STIRNOS,
 DANIELIAI IR BRIEDŽIAI?
 IŠVIS – KUO JIE SKIRIASI?
 KAS YRA DIDŽIAUSIAS EŽIO PRIEŠAS?
 O KIENO VAIKAI –
 DIDŽIAUSI LEPUŅELIAI?
 KODĖL RUPŪŽEI TENKA VYRĄ
 ANT KUPROS NEŠIOTI?
 KOKIĄ STANDARTINĘ PROCEDŪRĄ
 ĮSIBROVĖLIAMS ATLIEKA SKRUZDĖS?

 JEI SUTIKSI – PASIKLAUSK.
 ARBA GALI PERSKAITYTI ŠIOJE KNYGOJE.

www.niekorimto.lt
Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

Į išmanųjį įrenginį atsisiųskite nemokamą programėlę
 „Visa tiesa apie gyvūnus“ iš „Google Play“ arba „App Store“
 internetinių parduotuvių. Nukreipkite įrenginio kamerą virš
 iliustracijos prie istorijos ir stebėkite atgyjančias iliustracijas.